

SZÉKESFEHÉRVÁR SZ. KIR. VÁROS
KÖZTISZTASÁGI
SZABÁLYRENDELETE.

SZÉKESFEHÉRVÁROTT,
NYOMATOTT DEBRECZENYI ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1911.

SZÉKESFEHÉRVÁR SZ. KIR. VÁROS
KÖZTISZTASÁGI
SZABÁLYRENDELETE.

SZÉKESFEHÉRVÁROTT,
NYOMATOTT DEBRECZENYI ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1911.

SZÉKESFEHÉRVÁR SZAB. KIR. VÁROS

KÖZTISZTASÁGI

SZABÁLYRENDELETE.

1. §.

A város I. és II. övezetében levő házaknak, ugyszintén a még be nem épített telkeknek s ezek utcai vonalán huzódó gyalogjárónak folytonos tisztántartása a ház, illetve telektulajdonos, vagy megbizottjának kötelessége.

Ha a gyalogjáró tisztogatását a háztulajdonos, vagy megbizottja a hatóság által történt felhívás dacára sem teljesíti, ezt a hatóság a mulasztó fél költségére teljesíti.

2. §.

A ház udvara, lépcsői, gyalogjárói, vízfolyókái naponként és pedig május hó 1-től október hó 1-ig reggel 6—7 óra között legalább egyszer meglocsolva tisztán felseprendők; a gyalogjárók a nyári hónapokban naponként délben tiszta vízzel megöntözendők; télen a hótól a hóesés megszűnte után 1 órával megtisztítandók és téli sikos időben hamu, homok, fűrészpor, vagy erre alkalmas más anyaggal meghintendők.

A gyalogjárókra lábbal felhordott sárnak, vagy a járdákra hullott hónak a járdákról való leseprése és elhányatása a háztulajdonos, vagy megbizottja, illetve az üzletek előtt a bérlő kötelessége.

Háztetőkről, párkányok és erkélyekről havat lehányini csak a kora reggeli órákban szabad, azonban a hó a járdáról azonnal eltávolítandó, valamint azon hőtömeg is, mely a háztetőről esetleg

a járdára hull. Ellenkező esetben az 1. §. 2-ik bekezdése nyer alkalmazást. Hónak a háztetőről lehányása alkalmával óvójelek alkalmazandók.

3. §.

Az udvarokból sarat, havat, vagy jégtörmeléket csak a rendőrkapitányság által megjelölt helyekre szabad hordani.

4. §.

Minden háznál legalább egy, s a szükséghez képest annyi árnyékszék építendő, hogy minden lakás, illetve 10 személy részére külön egy ülőhely jusson.

Emberi ürülékek gyűjtésére kizárólag az árnyékszékek tartályai szolgálhatnak, ennél fogva sem az utcára, sem az udvarokban ürüléket elhelyezni nem szabad és minden bármely edényben felfogott ürülék az árnyékszékbe öntendő. Az árnyékszékek építésére vonatkozólag a mindenkor érvényes építési szabályrendelet rendelkezései, illetve a szennyvíz csatornázás létesítése után, a csatornázott utcákban a csatorna szabályzat rendelkezései irányadók.

5. §.

Az I. és II. építési övezetben házi szemét befogadására cementbe ágyazott téglával falazott és keményfa, vagy vasfedővel ellátott gödör, vagy alkalmas faláda készítendő. Ebbe kell gyűjteni a sepredekét, konyhahulladékot, és ipari foglalkozásból származott hulladékot. Padláson, kamarákban, pincékben vagy egyéb helyiségekben szemét, vagy egyéb rothadó anyagok nem tarthatók.

A szemétgödör tartalma az I. és II. építési övezetben hetenként egyszer fertőtlenítendő, ha az hetenként legalább egyszer teljesen ki nem ürítették. A fertőtlenítés legcélszerűbben mésztejjel végzendő, alapos fertőtlenítés céljára a gödör tartalmával közel egyenlő mennyiségű mésztej használandó. A külvárosokban a szemét havonként, járvány esetén pedig 8 naponként kihordandó.

Járvány esetén azonban a hetenkénti fertőtlenítés az egész város szemét és ürgödreire kötelező.

6. §.

Szemét, vagy pöcegödörnek a laképületek falaitól, nyílásaitól és a kutaktól szükséges távolságára a mindenkor érvényes építési szabályrendelet rendelkezései irányadók.

7. §.

Szemét, trágya, homok, föld, épület törmelék, forgács stb. kihordására a járművek akkép szereltessenek fel, hogy tartalmuk ki ne szóródhasson.

Nyers csontok és rongyok csak zsákokban, lehetőleg mellék utcákon s kellőképen letakarva szállíthatók.

8. §.

Pöcegödör tisztogatása szivattyuval, kihordása légmentesen zárható tartályokban egyedül iparhatósági jogosultsággal bíró gyepmester által a városi szerződésben megállapított díjak mellett történhetik, mégis a díjakra nézve a szabad egyezkedés a feleknek fenhagyatik.

Állami, vagy városi tulajdont képező, avagy bérelt középületekben, szállodákban, vendéglőkben, korcsmákban, kávéházakban a pöcegödörök évenként legalább kétszer, a megteleléshez képest azonban többször is, — a magánházakban pedig a fennforgó szükséghez képest, de legalább évenként egyszer kiürítendő. Ezenfelül az árnyékszékek mindenütt tisztán és jókarban tartandók.

Amennyiben a hatóság az árnyékszékek időközönkénti fertőtlenítését a hatósági orvos véleményéhez képest elrendeli, a fertőtlenítés a háztulajdonos, vagy a megbízott kötelessége.

9. §.

Lakásokból, üzlethelyiségekből, udvarokból bárminemű trágyát, szemetet és hulladékot az utcára kiszórni, ott elhullatni, vagy a városi rendőrkapitányi hivataltól meg nem engedett helyre lerakni, továbbá szennyvizet, vagy más akár bűzhödöt, akár az egészségre másként ártalmas folyadékot az utcákra kiönteni, vagy kifolyatni tilos.

Tilos a portörölő ruháknak az utcára kirázása, vagy szőnyegek és egyéb tárgyakkal az utcán kiporolása. Tilos az utcákon, köztereken a természeti szükség végzése.

Timárok, szappanosok, ruhafestők, szücsök, hentesek, kalaposok, fésűsök, s más hasonló foglalkozású iparosok, a bomlásnak indult állati anyagokkal fertőzött folyadékot, csávat zárt tartályokban kötelesek a hatóságilag kijelölt helyre a szükséghez képest és fertőtleníttelve kivitetni, mivel azt az utcára kiereszteni tilos. A fertőtlenítés itt is legcélszerűbben mésztej hozzákeveréssel történik.

10. §.

Piaci hus és gyümölcs, úgy tejtermékek piaci árusítói s általában fertőző por és tapadó piszoknak kitett élelmi szerek piaci elárúsítói, továbbá az utcai sütemény és cukorka árusok kötelesek az áruikat tiszta fehér ruhával, tiszta üveg, vagy más tiszta fedővel letakart, ugyancsak tiszta tartányokban a por és piszoktól való érintkezéstől megóva árusítani. Piacokon mindenemű hulladékok, piszkos tárgyak visszahagyása, elszórása az élelmi cikkek bármiféle tisztítása, mosása tilos.

A piacterek és azokhoz szélhajtotta port és szemetet juttató utcák naponkint felseprendők, gondosan feltisztítandók s a por ellen locsolandók. Az utcák takarítása lehetőleg éjjel vagy kora hajnalban végzendő.

A rendőrség az élelmi szerek árusítóit, amennyiben a fentebbi tisztasági szabályokat be nem tartanak, kétszeri visszaesés után a kihágás büntetésén kívül a további árusítástól is eltilthatja.

Élelmiszer kereskedők s iparosok áruikat, csak tiszta, nyomtatástól és irástól is mentes papírba csomagolva adhatják a vevőnek.

11. §.

Árucikkek, vagy termények lerakásával közterületen okozott szemetet azon egyén köteles azonnal elszállítani, a kinek a részére a szállítmány átadatott, s a mennyiben hatósági figyelmeztetésre az elhullott, vagy visszamaradt szemetet a közterületről azonnal el nem szállítaná, ellenében az 1. §. 2-ik bekezdése lészen alkalmazandó.

12. §.

Lovakkal, marhákkal, járművekkel, talicskákkal és targoncákkal a járdán menni, vagy egyéb szabadon hajtott állatokkal azt berondítani, rongálni, a járdára tüzelőfát, cokszt, vagy szenet hányni tilos.

Egyes gazdák gazdasági állatai pedig, melyek a város határában levő legelőre hajtának — április 1-től október 1-ig csakis reggel 6 óráig, az év többi hónapjában reggel 7 óráig hajthatók ki és a téli hónapokban este 3 óra, a nyári hónapokban pedig este 6 óra előtt vissza nem hajthatók; ezekkel az utcán vagy tereken megállani tilos.

13. §.

A város belső részein az alábbi körzetben a sertéstartás tilos. Ezen körzet a következőképen állapítatik meg. A Nádor-utca északi sarkától kiindulva a Kigyó-utcán, Kigyó-közön, az Ősz-utcának a Kigyóköz és Rákóci-utca közé eső részén át a József-utca nyugoti során végig, innen be a Budai-uton annak mindkét sorát befoglalva a Vörösmarty-téren, a Széchenyi-utca mindkét során a református templomig; a Simor-utca keleti s a Palotai-utca keleti során, a Sas-utca mindkét során a Malom-csatornáig; innen a Várkör-csatornán, Színház-utca mindkét során, a Fazekas-utca keleti során, a Fazekas-utca sarkától a Ligetsorba torkoló Sár-utcai szakaszon belül a sertés tartás tilos.

Az ezeken kívül eső utcákban mezőgazdasággal foglalkozók házaiban 25, másutt 6 sertés tartása engedtetik meg a háztulajdonostól függően, hogy a sertéstartást házában megengedi-e, vagy lakói között miként osztja fel.

Istállók, sertés ólaknak az utcától, lakóhelyektől, kutaktól való távolságára nézve a mindenkori építési szabályrendelet rendelkezései irányadók.

Az I. és II. építési övezet területén ló és szarvasmarha csak istállózva, s külön rendőrhatósági engedéllyel tartható.

14. §.

A házi állatok trágyája megfelelő trágyagödrökbe, vagy tartányokba gyűjtendő és ezen gödrök, vagy tartányok úgy készítendők el, hogy azokból a trágyalé ki ne folyhasson.

A trágya félévenként legalább egyszer kihordandó és a tulajdonosok által saját céljaikra felhasználható. Gazdasági célokra szolgáló trágya termelés csak hatósági engedéllyel üzhető.

15. §.

A házak fedelének javítása, tisztítása, eresz csatornáinak tisztogatása, házak utcai homlokzatának tatarozása, valamint gyalogjárókon eszkozlendő bármiféle javítások alkalmával a gyalogjáró elzárása csak a főkapitánytól előzetesen arra kinyert engedély után foganatosítható.

16. §.

A vidékről bejött fogatok s egyéb járművekből az igavonó jóságot a rendőrség által kijelelendő etető s veszteglő helyek kivételével az utcákon és tereken kifogni s azokat ott etetni tilos.

A heti piac tartama alatt az azokra jött fuvarosok a gabona és takarmány piacon kifoghatnak és etethetnek.

17. §.

Undort gerjesztő tisztátalan járművek és beteg, vagy rosszul táplált állatok járművek továbbítására nem használhatók.

18. §.

Ezen szabályrendelet 1. §. első bekezdésében, 2., 3. §§-aiban, a 4. §. második bekezdésében, 5. és 7. §§-aiban, a 8. §. első és második bekezdésében, 9. §-ában, 10. §. első és negyedik bekezdésében, 12. §. első bekezdésében, a 13. §. első, második és negyedik bekezdésében, végül a 15. és 16. §§-aiban foglalt rendelkezések megszegése, illetve mulasztása kihágás, — s amennyiben az 1879. XL. t.-c. 119. és 125. §§-ai alapján nem büntethető, felében az államkincstár, felében a városi szegény-alapot illető, 100 koronáig terjedhető, behajthatatlanság esetén 5 napig terjedhető elzárásra átváltoztatandó pénzbüntetéssel sujtandó.

19. §.

Ezen szabályrendelet alapján a kihágások elbírálására első fokban a városi rendőrkapitány, másodfokban a városi tanács, harmadfokban a m. kir. belügyminister illetékes.

Ezen szabályrendelet Székesfehérvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága mai napon tartott közgyűlésében tárgyalta, s 70/1385. számú határozatával egész terjedelmében jóváhagyólag elfogadta.

Székesfehérvár, 1910. évi február hó 28-án.

Dr. Kerekes Lajos,
főjegyző.

Dr. Saára Gyula,
polgármester.

Szám: 69338/1910.

Magyar királyi belügyminister.

VI. — a.

Ezen szabályrendeletet az 1879. XL. t.-cz. 5. §-a alapján megerősítem.

Budapest, 1911. évi szeptember hó 14-én.

A minister helyett: Dr. NÉMETHY,
államtitkár.
